

BOGDAN MĘDREK
Opole Lubelskie

Złośliwa postać włókniaka mięsakaowego (fibrosarcoma) gruczołu mlekowego klaczy

W dniu 20.VII.1975 r. została doprowadzona do PZLZ w O. (nr ks. kl. 6733/75) klacz m. kasztanowatej lat 9 z powodu objawów powiększenia i bolesności wymienia. Jak podawał właściciel klacz rodziła dwukrotnie, a ostatnio przed 1,5 rokiem. Tuż po ostatnim porodzie zaczął się rozwijać stan obserwowany obecnie. Badaniem klinicznym stwierdzono u klaczy: C — 39,2°C, T — 61, O — 22. Gruczoł mlekowy był znacznie powiększony, twardy i nieco bolesny. Na skórze obejmującej gruczoł widoczne były rozsiane, pojedyncze małe ropnie. Węzły chłonne nadwymieniowe były nieznacznie powiększone. Klacz miała zmniejszony apetyt. Kondycja zwierzęcia była dobra. Rozpoznano przewlekłe zapalenie wymienia na tle infekcyjnym i przy wątpliwym rokowaniu co do możliwości wyleczenia. Przy postępowaniu zachowawczym podano klaczy antybiotyki — penicylinę i streptomycynę dla uzyskania szerokiego spektrum w dawce dziennej (penicylina 9 milionów jm., streptomycyna 4 g) z zamiarem podawania przez 7—10 dni.

Po trzech dniach stosowania antybiotyków przerwano leczenie na skutek braku poprawy oraz pogorszenia się ogólnego stanu zdrowia zwierzęcia, które wyrażało się dalszym zmniejszeniem apetytu, powiększającą się osowiałością i utrudnieniem chodu.

Przewlekły przebieg procesu patologicznego przy mało wydatnie zaznaczonym stanie zapalnym powiększającego się stopniowo wymienia dawał podstawę do podejrzenia, że obserwowana zmiana ma za przyczynę rozwijający się w gruczole mlekowym nowotwór. Tak pierwsze rozpoznanie, jak i przyjęcie możliwości choroby nowotworowej dawały podstawę powzięcia decyzji wykonania amputacji wymienia. Amputację przeprowadzono na zwierzęciu w znieczuleniu ogólnym wg metody opisanej w podręczniku prof. Kulczyckiego. Na powierzchni przekroju amputowanego gruczołu widoczne były liczne guzowate rozrosty o twardej konsystencji, odpowiadające skupieniom tkanki łącznej włóknistej.

Wycinki z utkania zmienionego wymienia przesłano do Zakładu Anatomii Patologicznej Instytutu Chorób Niezakaźnych Wydziału Wet. AR w Lublinie w celu otrzymania rozpoznania histopatologicznego.

Badaniem histologicznym został stwierdzony rozrost nowotworowy typu włókniaka z tendencją do ogniskowej metaplastyki mięsakaowej — *fibrosarcoma* (wg protokołu badania L — 326/75 z dn. 28.VII.1975 r.).

Klacz nie przekazywano do uboju, lecz prowadzono nadal leczenie. Rana poamputacyjna zagoiła się po około 2 tygodniach, bez powikłań. Klacz została uznana za wyleconą i przekazano właścicielowi do dalszego użytkowania.

Po upływie roku w dniu 11.VII.1976 r. (nr ks. kl. 6663/76) właściciel zgłosił się ze zwierzęciem ponownie do lecznicy. Przyczyną doprowadzenia klaczy było pojawienie się w tkance podskórnej licznych guzów różnej wielkości, wypuklających skórę i rozmieszczonych w obrębie tułowia, głowy, szyi i kończyn.

Równoległe z tymi zmianami zaznaczyła się niewydolność krążenia wyrażająca się obrzękiem przedpiersia, podbrzusza i kończyn. Symptomy te zezwalały na rozpoznanie kliniczne uogólnienia się nowotworu rozsianego przy amputacji.

Klacz uśpiono. Sekcyjnie stwierdzono w tkance mięśniowej całego tułowia i kończyn tego samego charakteru guzy, jak w tkance podskórnej. Stwierdzono je również na opłucnej i otrzewnej oraz prawym

przedsionku serca. Mięsień sercowy był kruchy, barwy szarozółtawej. Z guzów pobrano wycinki do badania histopatologicznego i ponownie przesłano do Zakładu Anatomii Patologicznej Wydziału Wet. AR w Lublinie. Rozpoznano tak jak przy pierwotnym badaniu rozrost nowotworowy typu włókniaka z tendencją do ogniskowej metaplastyki mięsakaowej — *fibrosarcoma* (protokół badania nr 358/75 z dnia 6.VIII.1976 r.).

Opisany przypadek jest z tej przyczyny godny uwagi, że fibrosarkomy rzadko kończą się uogólnieniem procesu nowotworowego. W danym przypadku nastąpiło ono po upływie jednego roku, a więc stosunkowo późno, jeżeli chodzi o okres rozwoju generalizacji stwierdzanej przy mięsakach. Prawdopodobnie charakter nowotworu warunkował późne powstanie uogólnienia.

Adres autora: lek. wet. Bogdan Mędrak, ul. Lipowa 15, 24-300 Opole Lubelskie.

MC BEATH D. G.: Profilaktyczne stosowanie wysokowartościowej surowicy odpornościowej w doświadczalnej kolisepticemii cieląt. (Prophylactic use of hyperimmune serum in experimental colisepticemia in calves.) Vet. Rec. 100, 259—262, 1977 (13).

Nowo narodzone cielęta pozbawione siary, po dożylniej iniekcji 20 ml poliwalentnej wysokowartościowej surowicy odpornościowej dla siedmiu grup O:K *Escherichia coli* oraz dla *Salmonella dublin* i *S. typhimurium*, zakażono po 2 godzinach doustnie hodowlą *E. coli* O78:K80. Dawka zakaźna wynosiła 10 ml. 6 godzinnej hodowli na bulionie z glukozą ($1-2 \times 10^{10}$ bakterii/ml). Surowicę odpornościową podano powtórnie po 24 godzinach. W badaniach oznaczono poziom IgM i IgG oraz miano przeciwciał w odczynie IHA i AGHA dla *E. coli* O78. Wszystkie cielęta które otrzymały surowicę odpornościową przeżyły zakażenie doświadczalne, podczas gdy cielęta z grupy kontrolnej padły wśród objawów ostrej biegunki i posocznicy. U cieląt po iniekcji surowicy odpornościowej, która zawierała 2×290 mg IgG i 2×45 IgM nie wystąpił statystycznie znamienny wzrost miana immunoglobulin należących do klasy IgG i IgM. Działanie ochronne surowicy odpornościowej było spowodowane wysokim mianem swoistych przeciwciał zawartych we frakcji IgG.

G.

PEDERSON N. C.: Badania serologiczne w przebiegu naturalnym zakaźnego zapalenia otrzewnej kotów. (Serological studies of naturally occurring feline infectious peritonitis.) Amer. J. vet. Res. 37, 1449—1453, 1976 (12).

Przy użyciu odczynu immunofluorescencji pośredniej określono miano przeciwciał w surowicach kotów chorych na zakaźne zapalenie otrzewnej oraz kotów z terenów podejrzanych o zakażenie. Przeciwciała w mianie od 1:400 do 1:25 600 występowały zarówno w surowicach kotów chorych na postać wysiękową choroby jak i na postać niewysiękową. Przeciwciała w mianie 1:1600 lub wyżej stwierdzano u kotów chorych na postać niewysiękową. Swoiste przeciwciała w mianie 1:400 stwierdzono u 87% kotów na badanym terenie. Z tej grupy zwierząt jedynie u 5% występowały kliniczne objawy zapalenia otrzewnej.

G.